

کوتاه‌تر از گزارش

شانس بازگشت به اعتیاد

۸۰ درصد به بالا

🔴 با این‌که سازمان ملل قدردان ماست، با این‌که این سازمان فرق می‌گذارد میان ایران و چند کشور جهان که مصرف کانابیس‌ها (ماری‌جوانا، حبشیش و گل) را آزاد کرده‌اند و تفاوت قائل است میان ما و سه کشور اروپایی که به‌ تنهایی ۵۰ درصد از فروش مجازی موادمخدر را در دست دارند ولی ما به‌ عنوان ایران، به‌ عنوان کشوری که پهلوی به پهلوی اصلی‌ترین تولیدکننده مواد مخدر سنتی و صنعتی جهان داده، هر اندازه از ما تحسین شود هنوز مصائب خاص خود را داریم. نشست خبری دبیرکل ستاد مبارزه با موادمخدر همواره مجالی است برای ذکر این مصائب؛ آن هم مصائبی که معمولاً تکراری است، مثل تأثیر تحریم‌ها بر مقابله ایران با مواد مخدر که صبح دیروز اسکندر مومنی باردیگر به آن اشاره کرد.

از مصائب دیگر اما که دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر همواره بر آن تأکید دارد و دیروز نیز تأکید داشت، قانون مبارزه با مواد مخدر کشورمان است که به گفته او نیازمند اصلاح فوری است ولی به دلایلی هنوز اصلاح نشده‌است.

این‌که چرا این اصلاح انجام نمی‌شود و این‌که آیا کسانی مخالف این اصلاحند و در مسیر، سنگ اندازی و مانع‌تراشی می‌کنند، سؤال خبرنگار جام‌جم از دبیرکل بود که او البته مثل اغلب موارد با احتیاط درباره‌اش اظهارنظر کرد.

مومنی گفت: هیچ‌کسی بر سر اصلاح قانون مانع‌تراشی نمی‌کند اما چون لایحه اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر اواخر مجلس قبل مطرح و بر سرش توافق‌هایی شد، انتظار داریم فرآیندها در مجلس جدید نیز تسریع شود.

بلاتکلیفی این لایحه به این دلیل مهم است که مقابله با توزیع مواد مخدر، پیشگیری و حتی شیوه نگهداری از معتادان را متحول می‌کند، مومنی دیروز با اشاره با این لایحه بالاتکلیف وعده داد که اگر لایحه تبدیل به قانون و اصلاحات مورد نظر در آن اعمال شود در عرض سه سال، تحول در حوزه اعتیاد را خواهیم دید

که یکی از این تحولات، افزایش مانایی معتادان در چرخه درمان و در نتیجه موثرتر بودن درمان‌آنهاست.

اکنون طبق آمارهای رسمی و مورد استناد

مومنی، بیش از ۸۰ درصد معتادان بعد از درمان دوباره سمت مواد کشیده می‌شوند و به تعبیر دبیرکل ستاد، این چرخه معیوب فقط منابع مالی را هدر می‌دهد.

🔴 مواد پرطرفدار

شبیشه گران شده و تریاک هم گران شده؛ مومنی می‌گوید انواع مواد از سنتی تا صنعتی همگی گران شده است ولی بی‌ا این حال تریاک، حبشیش، شبیشه و هروئین به ترتیب بیشترین مصرف را در کشور دارند و میل به مصرف آنها افزایش است.

در این میان با وجود گران شدن انواع مواد افیونی، آمار زنان معتاد در کشورمان نیز افزایش یافته که این پاسخ دیروز دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر به سؤال جام‌جم بود.

مومنی گفت: مصرف مواد مخدر میان زنان کشور رو به بالاست اما جمعیت زنانی که مواد مصرف می‌کنند هنوز کم است. به عبارت دیگر زنان معتاد ۶ درصد جمعیت معتادان کشور را شامل می‌شوند و ۹۴ درصد بقیه معتادان، مرد هستند.

این درحالی است که به گفته مومنی اگر جمعیت زنان معتاد را در سال‌های گذشته

با اکنون مقایسه کنیم جمعیت آنها نسبت به خودشان افزایش یافته به این معنی که اکنون ۰/۶ درصد از بانوان ایرانی سمت مواد

مخدر می‌روند.

در این میان گرچه رابطه زنان و مواد مخدر دلسردکننده است ولی به گفته اسکندر

حیدر محمدی، مدیرکل اداره دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو گفت: ۱۴ شرکت داخلی درخواست خود را برای تولید واکسن و دریافت مجوزها به وزارت بهداشت ارسال کرده‌اند که در مراحل مختلف گذراندن آزمایشات هستند، به‌ طور مثال واکسن کرونی‌اشف‌افارم‌د که زیرمجموعه بنیاد برکت است، در فاز یک مطالعه بالینی قرار دارد و واکسن رازی‌کد اخلاق دریافت کرده و در آستانه وارد شدن به فاز یک آزمایشات بالینی است. / فارس

تماشای تهران
سفیدپوش، آرام آرام دارد تبدیل می‌شود به خاطره‌ای دور، افزایش دمای هوا در زمستان امسال هم آنقدر بود که طی ۳۰ سال گذشته بی‌سابقه بوده و آن‌طور که کارشناسان می‌گویند عمر زمستان‌های ایران کوتاه و به‌عمر تابستان‌های گرم اضافه می‌شود

عکس: باشگاه خبرنگاران

سرنوشت واکسن‌های ایرانی کرونا

حیدر محمدی، مدیرکل اداره دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو گفت: ۱۴ شرکت داخلی درخواست خود را برای تولید واکسن و دریافت مجوزها به وزارت بهداشت ارسال کرده‌اند که در مراحل مختلف گذراندن آزمایشات هستند، به‌ طور مثال واکسن کرونی‌اشف‌افارم‌د که زیرمجموعه بنیاد برکت است، در فاز یک مطالعه بالینی قرار دارد و واکسن رازی‌کد اخلاق دریافت کرده و در آستانه وارد شدن به فاز یک آزمایشات بالینی است. / فارس

کارشناسان هواشناسی در گفت‌وگو با ما نسبت به خشکسالی

در ۱۴۰۰ هشدار داده‌اند

پیام‌های زمستان بی‌برف

🔴 «زمستان گرم» ترکیب متناقضی است. کنار هم قرار گرفتن این دو واژه، مخالف آن کلیشه ذهنی است که حداقل چند نسل از ما به یاد دارند. زمستان برای این نسل‌ها مترادف با برف و سرما و لباس‌های زمستانی و پناه بردن به بخاری و آتش و گرم‌است و میانه‌ای با حال و روز زمستان امسال ندارد که گرمایش حتی باعث روشن شدن کولرها شده است؛ گرچه روند گرم شدن زمستان در چند سال اخیر شدت پیدا کرده اما این موضوع در زمستان امسال بیشتر به چشم آمده و آن‌طور که کارشناسان این حوزه به جام‌جم گفته‌اند بهمن امسال یک رکورد منفی عجیبی هم در این باره از خود به جا گذاشته و یکی از روزهای این ماه به عنوان گرم‌ترین روز زمستان ۳۰ سال اخیر بوده است. اما گرم شدن زمستان‌ها چه دلایلی دارد و مهم‌تر این که چه پیامدی برای ما خواهد داشت؟ برهم خوردن نظام طبیعی روند فصل‌ها تنها برف‌بازی کودکانه ما را به نوستالژی بدل می‌کند یا در شیوه زیستی ما هم تأثیرات سوئی به جا می‌گذارد؟ آنچه مشخص است این‌که گرمای زمستان امسال یک نشانه است؛ علامتی که نشان می‌دهد از بین رفتن نوستالژی کودکی مان با کوتاه شدن زمستان‌ها کمترین پیامد ممکن در فهرست عواقب این پدیده است. آن‌طور که یک اقلیم‌شناس به جام‌جم می‌گوید، فهرست این عواقب بسیار طولانی‌تر از دلایل پیدایی این اتفاق است. مدیرکل پیش‌بینی مرکز هواشناسی نیز به جام‌جم می‌گوید، میزان گرم‌تر شدن ایران طی نیم‌قرن گذشته، عدد درشت و هولناکی است. سریع‌تر شدن تبخیر دریاچه‌ها و منابع آبی، تخریب خاک و کاهش کیفیت محصولات و از بین رفتن برخی گونه‌های جانوری، تصویری آخراً زمانی از آن چیزی است که انتظارمان را می‌کشد.

میتیم اسماعیلی

جامعه

دریاچه‌های خشک و زمین پوسیده

بارش‌های ما امسال تاکنون کمتر از حد نرمال بوده است. بارش کم و دمای بالا باعث افزایش شدت تبخیر از سطح خاک می‌شود و خشک‌تر شدن سطح خاک را رقم می‌زند. همین عامل برای کشاورزی شرایط نامساعدی را پیش می‌آورد. «

پیامدی به نام از بین رفتن ذخیره برفی را در میانه گفته‌های محمد موسوی، اقلیم‌شناس است این افزایش دمای زمستانه پیامدهای بسیاری به همراه دارد که یکی از مهم‌ترین آنها کمبود منابع آبی است. آن هم در کشوری مثل ایران که روی کمربند خشکسالی قرار دارد و از دیرباز با مشکل کم‌آبی

روبه‌رو بوده است. او به جام‌جم می‌گوید: «به عنوان نمونه به‌جز دریاچه ارومیه در حال حاضر ۴۰دریاچه در سراسر دنیا به همین سرنوشت دچار شده‌اند. به این مفهوم که هم دچار تبخیر شدید آب به واسطه افزایش دما شده‌اند و هم در ورودی آب به دریاچه به علت بارش کم مشکل دارند. همه اینها را بگذارید کنار استفاده بیشتر از منابعی همچون آب که دلیلی بر کمبود این منبع مهم است.»

مدیرکل پیش‌بینی مرکز هواشناسی هم باور دارد گرم شدن دما در زمستان باعث ذوب بیشتر برف می‌شود و ذوب برف بیشتر به مفهوم ذخیره برفی کمتر برای فصل خشکسالی یعنی بهار و تابستان است. او به ما می‌گوید: «علاوه بر تشدید ذوب، خود برف هم کمتر می‌شود، ضمن این‌که بارندگی و

کورکور بال سیاه در تهران

محمد کریمی، رئیس اداره نظارت بر امور حیات وحش محیط زیست استان تهران از مشاهده و ثبت تصویر یک بهله «کور کور بال سیاه» برای اولین بار در استان تهران توسط کارشناسان این اداره در پایش منطقه حفاظت‌شده کویر خبر داد. وی با اشاره به این‌که این پرنده از راسته شاهین‌سانان و خانواده قوشیان است، افزود: این پرنده شکاری از طریق اندازه کوچک و رنگ سفید و سیاه روی شانه‌هایش از سایر کورکورها قابل تشخیص است. به گفته کریمی، این پرنده در فهرست پرندگان حمایت‌شده کشور قرار دارد. / جام‌جم دیلی

زمستان داغ

وقتی از زمستان گرم حرف می‌زنیم از چه می‌گوییم؟ آنچه کارشناسان این حوزه به آن باور دارند این است که به‌ طور کلی زمستان امسال گرم‌تر از حد طبیعی بوده است. به این مفهوم که اگر تغییرات دمایی کشور را از ابتدای سال آبی که اول مهر باشد تا امروز بررسی کنیم، متوجه می‌شویم دمای هوا در پاییز در نیمه غربی کشور بیش از حد نرمال بوده اما در نیمه شرقی این عدد کمتر از حد طبیعی بوده است. برای فهم این موضوع احد وظیفه، مدیرکل پیش‌بینی مرکز هواشناسی معتقد است باید ابتدا سیمای پاییزه دمای هوای کشور را توضیح داد. مدیرکل پیش‌بینی مرکز هواشناسی به جام‌جم می‌گوید: «دمای هوا در پهنه غربی کشورمان شامل استان‌هایی مثل ایلام، چهارمحال و بختیاری و کردستان کمتر از نرمال بوده است. به این مفهوم که دمای پاییزه این پهنه نسبت به دمای میانگین بلندمدت پاییز در این نقاط بیشتر از نرمال بوده اما دمای هوا در نیمه شرقی کشور و استان‌هایی همچون سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی و کرمان در پاییز کمتر از نرمال بوده‌اند. میانگین اعداد در هر دو پهنه کشور اما نشان می‌دهد دمای کشور تفاوت چندانی با وضعیت نرمال ندارد.» اما وضعیت زمستان حداقل در روزهای پایانی ماه دوم آن به شکل دیگری است؛ شکلی که کارشناسان این حوزه از آن به عنوان یک نشانه یاد می‌کنند.

پیامدهای بی‌نظمی فصلی

در زمستان امسال کشور به‌ طور کلی حدود یک درجه بالای مقیاس معمول بود. اما این ماجرا باز در نیمه شرقی کشور تقریباً در شرایط نرمال باگرایش به زیر نرمال بوده، در حالی‌که در نیمه غربی کشورمان این عدد بالای نرمال است. احد وظیفه می‌افزاید: «با ورود به ماه بهمن بی‌هنجاری مثبت دما (آنومالی) برجسته‌تر شد و دمای بهمن در مقایسه با بلندمدت حدود ۲/۶ درجه سلسیوس بیشتر از نرمال است که این یک عدد قابل توجه است.» معنای گفته او این است که زمستان امسال در مجموع بیش از ۲/۵ درجه گرم‌تر از میانگین دمای زمستان نیم‌قرن گذشته است. عددی که هر چند برای مخاطب عام کم به نظر بیاید اما باور این کارشناسان یک علامت آشکار و البته ناگوار است. ضمن این‌که این روند نشان از آن دارد که تا پایان سال هم بالاتر از نرمال بودن دما در زمستان را شاهد خواهیم بود. این گزاره به مفهوم این نیست که هوا سرد نخواهد شد اما اگر همواره میانگین بگیریم این دمای هوا به‌ طور متوسط نسبت به آنچه در بلندمدت در زمستان‌ها رخ می‌داده است بالاتر خواهد بود.

محمد موسوی اقلیم‌شناس و عضو هیات علمی دانشگاه زنجان معتقد است اتفاقاً این بی‌نظمی فصلی باعث بروز روزهای بسیار سرد هم خواهد شد. او به جام‌جم می‌گوید: «یکی از ویژگی‌های بی‌نظمی این سیستم موجود روزهایی بسیار بسیار سرد اما موقت در زمستان هم خواهد بود. این یکی از علائم سیستم‌هایی است که دچار ناپهنجاری شده‌اند.»

ایران داغ‌تر شده است

اقلیم، تنها آب و هوا نیست اما آب و هوا سنجه مناسبی برای تغییرات اقلیمی است. دلیل گرم شدن زمستان‌ها هم همین تغییرات اقلیمی است و تنها محدود به ایران نیست. اما تغییرات اقلیمی یک ترکیب کلی است و به‌ طور مشخص چه دلایلی باعث گرم شدن زمستان شده است؟

احد وظیفه معتقد است امسال به‌ طور نسبی بارندگی کمتر بوده است. او به جام‌جم می‌گوید: «سیستم‌های باران‌زایی که از غرب حرکت می‌کنند و کل خاورمیانه را تحت تأثیر قرار می‌دهند و ایجاد بارش می‌کنند، در کشور ما امسال به دلایل مختلف کمتر از حد نرمال بوده است. وقتی سیستم‌های باران‌زا وارد نمی‌شوند یعنی ابری هم در آسمان ظاهر نمی‌شود و به تبع آن ابرناکی کمتر، تابش آفتاب بیشتری به همراه دارد. از سوی دیگر ساختار جو به گونه‌ای بوده که نفوذ هوای گرم عرض‌های جنوبی بیشتر از حد طبیعی بوده و مجموعه این عوامل سبب شده زمستان امسال گرم‌تر از حد معمول باشد.»

اگر دمای ۵۰سال گذشته را رصد کنیم متوجه می‌شویم برخلاف نوسان‌هایی در این بازه زمانی همواره حرکات در مسیر گرم‌تر شدن پیش‌رفته است. بر اساس این داده‌ها می‌توانیم عنوان کنیم در نیم‌قرن گذشته دمای ایران حدود دو درجه افزایش پیدا کرده است. البته که این گزاره تنها محدود به ایران نیست و کشوری مانند سوئیس هم گرم‌تر شده است و این نشان می‌دهد تغییر اقلیم یک موضوع جدی است. توجه داشته باشیم دو درجه گرم‌تر شدن در مقیاس‌های تخصصی آن‌طور که احد وظیفه می‌گوید: «عدد درشتی است و نباید آن را با دمای یک اتاق مقایسه کرد!»

رویای ترسالی یا کابوس خشکسالی؟

اقلیم به ایسنا می‌گوید: «درمورد وضعیت بارش‌ها در ایران باید گفت بارش‌های خوب دو سال اخیر نشان‌دهنده پایان خشکسالی‌ها یا ورود به ترسالی نیست. در طول سال‌های اقلیمی گذشته، مادر کشور سال‌های خشک و ترسالی را تجربه کرده‌ایم و بر اساس آن یک میانگین عددی بارش برای ایران در نظر گرفته‌ایم؛ بنابراین صرف این که بارش‌ها طی دو سال اخیر بیشتر از حد میانگین بوده است نمی‌توان گفت اقلیم ما عوض شده و وارد دوره ترسالی شده‌ایم.» آیا رصد ۳۰ساله برای فهم ترسالی یا خشکسالی را می‌توانیم به پیش‌بینی بارش‌های سال آینده تعمیم بدهیم؟ به این مفهوم که اصلاً امکان پیش‌بینی وضعیت بارش‌ها در سال آینده امکان‌پذیر است؟ احد وظیفه می‌گوید، چیزی به نام پیش‌بینی بارش‌ها در سال آینده هیچ استاندارد علمی ندارد. او می‌گوید: حتی پیش‌بینی‌های فعلی با همه امکانات موجود با ضریب درستی ۶۰ تا ۷۰ درصد صورت می‌گیرد و اگر حرفی از وضعیت بارش‌ها در یک سال آینده مطرح باشد، نام آن را نباید پیش‌بینی بگذاریم و تنها به واسطه آمارهای سال‌های گذشته می‌توان آن را «چشم‌انداز» بارش‌ها در سال آینده نامید.

اگرچه زمستان گرم امسال را باید به عنوان یک نشانه مهم در تغییرات اقلیمی پیش‌رو به حساب بیاوریم اما بارندگی‌های دو سال اخیر را هم برخی کارشناسان نشانه‌ای از ورود ایران به دوره ترسالی می‌انند. البته که این نظر همه کارشناسان این حوزه نیست و برخلاف این عده برخی معتقدند بارندگی‌های فراتر از نرمال دو سال گذشته نه نشانه‌ای از ورود به ترسالی که به دلیل پیامدهای تغییر اقلیمی است و خوش‌باورانه است فکر کنیم به واسطه این بارندگی‌ها ایران وارد دوره ترسالی شده است. این نوسان‌های بارندگی هم دلیلی بر ادعای این دسته از کارشناسان است. در حالی‌که سال آبی ۹۷-۹۶ یکی از کم‌بارش‌ترین سال‌های نیم‌قرن اخیر بوده که سال آبی ۹۸-۹۷ پربارش‌ترین سال آبی نیم‌قرن اخیر لقب گرفته است. ورود به ترسالی یا خشکسالی را اگر علامت تغییرات اقلیمی بدانیم، این تغییرات در چه بازه زمانی بررسی می‌شود که بارندگی پیاپی دوساله را نشانه‌ای از آن بدانیم؟ کارشناسان این حوزه معتقدند زمانی که می‌خواهیم تغییرات اقلیمی را بررسی کنیم باید یک دوره زمانی حداقل ۳۰ساله را در نظر بگیریم. صادق ضیاییان، دبیر مرجع ملی هیات بین‌الدولی تغییر